

УДК 658.7:656.07:339.9

DOI: <https://doi.org/10.64076/GQP-06.06.2026.018>

Стамат В. М.

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри менеджменту, бізнесу та адміністрування,
Миколаївський національний аграрний університет
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-5789-4023>

Кудін К. С.

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент
другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Миколаївський національний аграрний університет

ЛОГІСТИЧНІ ЗОНИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕРМІНАЛИ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

У сучасних умовах глобалізації міжнародна торгівля та транспортні перевезення потребують високого рівня організації та координації. Одним із ключових елементів забезпечення ефективного руху товарів виступають логістичні зони та інноваційні термінали. Їх розвиток безпосередньо впливає на конкурентоспроможність держав, швидкість постачання продукції та інтеграцію національних економік у світові ринки [1].

Логістичні зони являють собою спеціально організовані території, на яких зосереджені транспортні вузли, складські комплекси, митні служби та інформаційні системи. Їх основною метою є оптимізація вантажопотоків і зниження витрат на транспортування. Завдяки концентрації логістичної інфраструктури в одному місці підприємства отримують можливість швидше здійснювати зовнішньоекономічну діяльність та ефективніше використовувати наявні ресурси [1].

Важливою особливістю логістичних зон є мультимодальність. Поєднання автомобільного, залізничного, морського та авіаційного транспорту дозволяє створювати безперервні логістичні ланцюги. Це сприяє скороченню часу доставки продукції та підвищує надійність міжнародних перевезень, що особливо важливо в умовах нестабільності світових ринків [1].

Особливу роль у функціонуванні сучасних логістичних зон відіграють інноваційні термінали. Вони оснащуються автоматизованими системами сортування, роботизованими складами та цифровими платформами управління. Такі рішення дозволяють

значно підвищити продуктивність праці, мінімізувати людські помилки та скоротити витрати на обробку вантажів [2].

Суттєві зміни в логістичній сфері відбуваються завдяки активному впровадженню цифрових технологій. Системи GPS-моніторингу, електронний документообіг та технології Інтернету речей забезпечують постійний контроль над переміщенням товарів у режимі реального часу. Це дає змогу оперативно реагувати на зміни транспортної ситуації та покращувати якість логістичного сервісу [2].

Окрему увагу варто приділити використанню хмарних платформ управління. Вони забезпечують централізоване зберігання даних, спрощують взаємодію між учасниками логістичного процесу та підвищують прозорість операцій. Завдяки цьому значно покращується процес прийняття управлінських рішень [2].

Важливим напрямом розвитку інноваційних терміналів є використання штучного інтелекту. Алгоритми машинного навчання здатні аналізувати великі масиви інформації щодо транспортних потоків, прогнозувати навантаження на інфраструктуру та оптимізувати маршрути перевезень. У результаті підприємства можуть скорочувати витрати та підвищувати ефективність використання ресурсів [3].

Штучний інтелект також використовується для прогнозування попиту на логістичні послуги, автоматичного планування складських операцій та управління ризиками. Це сприяє підвищенню стійкості логістичних систем до зовнішніх викликів та забезпечує більш ефективне функціонування транспортних мереж [3].

Розвиток логістичних зон має значний позитивний вплив на економіку регіонів. Створення сучасної інфраструктури сприяє залученню інвестицій, відкриттю нових підприємств і формуванню додаткових робочих місць. Логістичні хаби стають центрами економічної активності та стимулюють розвиток суміжних галузей економіки [4].

Світовий досвід підтверджує ефективність використання логістичних зон. Сінгапур, Нідерланди, Німеччина, Китай та Об'єднані Арабські Емірати успішно використовують сучасні логістичні комплекси як інструмент економічного зростання. Їхній досвід демонструє важливість інвестицій у транспортну інфраструктуру та цифрові технології [4,5].

Разом із перевагами існують і певні проблеми розвитку логістичних зон. До них належать значні капітальні витрати на будівництво інфраструктури, необхідність постійного оновлення обладнання та залежність від глобальних економічних процесів. Додатковим викликом

є кіберзагрози, які можуть негативно впливати на функціонування цифрових систем управління.

Ще одним важливим аспектом є екологічний вплив логістичної діяльності. Зростання транспортних потоків призводить до збільшення викидів парникових газів та підвищення навантаження на навколишнє середовище. Саме тому дедалі більшого значення набуває концепція зеленої логістики, яка передбачає використання відновлюваних джерел енергії, електротранспорту та енергоефективних технологій.

Впровадження принципів сталого розвитку дозволяє поєднати економічну ефективність із відповідальним ставленням до природних ресурсів. Багато сучасних логістичних центрів уже використовують сонячні електростанції, системи повторного використання ресурсів та екологічні стандарти управління.

Отже, логістичні зони та інноваційні термінали є важливими складовими сучасної світової економіки. Вони забезпечують ефективність міжнародних перевезень, сприяють розвитку регіонів, впровадженню інноваційних технологій та підвищенню конкурентоспроможності економік. Подальший розвиток таких об'єктів має ґрунтуватися на поєднанні цифрових рішень, екологічної відповідальності та стратегічного управління логістичними процесами.

Список літератури

1. Григорак М. Ю. Формування логістичного потенціалу в умовах глобалізації : монографія. Київ : ВПК «Експрес-поліграф», 2021. URL: <https://ipi.worldbank.org/en/home>

2. Крикавський Є. В. Міжнародна логістика : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2023. URL : <https://www.pearson.com/en-gb/subject-catalog/p/logistics-and-supply-chain-management/P200000007134/9781292416205?srsId=AfmBOoq3WTyqfy6M9Mil2zb8Bt50CoR85YJR6rnsMAnH5j2DENXRWndh>

3. Christopher M. Logistics & Supply Chain Management. *5th Edition*. Pearson Education, 2020. URL: <https://vlp.com.ua/>

4. World Bank Group. *Connecting to Compete: Logistics Performance Index Report*. 2023. URL: <https://sute.edu.ua/>

5. Стамат В. М., Чепура Є. Є. Тренди світової логістики в умовах глобалізації. *Modern Economics*. 2025. № 51(2025). С. 205-210. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V51\(2025\)-27](https://doi.org/10.31521/modecon.V51(2025)-27).